

UCHWAŁA Nr/2020
Rady Gminy Grudusk
z dnia r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020
w Gminie Grudusk**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r., poz.713), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz.2277 z późn.zm.), art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r., poz.852 z późn.zm.), art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz.218) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r., poz.1507 z późn. zm.) - Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grudusk na 2020 rok, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2.

Realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok w Gminie Grudusk powierza się Wójtowi Gminy Grudusk.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Michał Zakrzewski

Załącznik
do Uchwały/2020
Rady Gminy w Grudusku
z dnia 2020 r

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2020
W GMINIE GRUDUSK.**

Rozdział I

1. Wstęp

Rok 2020 to kolejny rok realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jak i również kontynuacja wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich. Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Grudusk.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz.2277) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz.852 ze zm.).

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Grudusk prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzonych w latach poprzednich.

Zadania i sposób ich realizacji określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w 2020 roku dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz ewentualną pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – instytucji i osób fizycznych. Jak wiadomo profilaktyka to zapobieganie występowaniu niepożądanych stanów rzeczy. Jest jednym ze sposobów reagowania na różne zjawiska społeczne, które są oceniane jako szkodliwe i niepożądane. Dlatego uznano, że podstawą działań w naszej gminie jest jeden program, a planowane przez nas zadania będą miały charakter profilaktyki zintegrowanej. W związku z tym działania podejmowane przez gminę na rzecz ograniczenia szkód są skierowane do wszystkich mieszkańców dorosłych, dzieci i młodzieży.

Program działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie został opracowany na podstawie niżej wymienionych aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz.2277)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz.852 z późn. zm),

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz.1507 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz.218).
5. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2365).
6. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020 /Załącznik nr 1 do uchwały 723/152/2016 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 17 maja 2016r./.
7. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

Rozdział II

Diagnoza problemów uzależnień na terenie gminy Grudusk

1. Struktura ludności

W planowaniu i prowadzeniu działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami ważne jest rozpoznawanie skali problemów na terenie gminy, wzorów zachowań, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanych nimi. Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy jest jednak trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia, są różne w zależności od środowiska.

Z danych ewidencji ludności (stan na 31.12.2019 r.) wynika, że w gminę Grudusk zamieszkuje 3648 osób, w tym 1834 kobiety. Dzieci i młodzież do 18 roku życia - 703.

W Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych jest 107 osób bezrobotnych, w tym 57 kobiet. Zasiłek dla bezrobotnych pobiera 26 osób, bez prawa do zasiłku jest 81 osób (stan na 31.12.2019 r.). Bezrobocie jako najważniejszy problem społeczny w swych konsekwencjach niesie za sobą szereg negatywnych skutków rozszerzających się na inne płaszczyzny życia ludzkiego. Należą do nich nie tylko spadek stopy życiowej, ale również takie zjawiska jak: poczucie bezradności, brak motywacji do kolejnych poszukiwań pracy, niskie poczucie własnej wartości, depresje. Wszystkie te negatywne konsekwencje wpływają niewątpliwie na sferę emocji i przyczyniają się do częstego sięgania po alkohol celem rozładowania negatywnych napięć, co niesie za sobą problemy uzależnień. W gminie Grudusk na przestrzeni ostatnich lat nastąpił duży spadek bezrobocia.

2. Zasoby lokalne gminy

W Gminie Grudusk funkcjonują:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zatrudniający 2 pracowników socjalnych, którzy prowadzą systematyczną pracę socjalną szczególnie z osobami i rodzinami, w których występują problemy z alkoholem i przemocą domową. Dane ze sprawozdań za 2019 rok wskazują, że 5 rodzin/, w których wychowuje się 2 dzieci/, objętych było różnymi formami pomocy z powodu alkoholizmu.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej powołany jest Zespół Interdyscyplinarny. Od 2.01 2019 r. do 31.12.2019 r. realizowano procedurę „Niebieskiej Karty” w 5 rodzinach. W 4 rodzinach występuje problem z nadużywaniem alkoholu.

- Punkt Przedszkolny / 2 grupy/, do którego uczęszcza 61 dzieci; 2 Szkoły Podstawowe, w których uczy się 318 dzieci / w Grudusku 248 dzieci i w Humięcinie 70 dzieci/.

- Szkoły realizują Programy wychowawczo-profilaktyczne i prowadzą zajęcia pozalekcyjne:

Szkoła Podstawowa w Grudusku: zajęcia logopedyczne; zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze; zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów / chór szkolny; koło plastyczne; koło historyczne; koło biologiczne; zajęcia sportowe sks; zajęcia specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne; zajęcia rewalidacyjne; terapię pedagogiczną i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. Działa również Zespół do spraw wolontariatu.

Szkoła Podstawowa w Humięcinie; zajęcia rozwijające kompetencje z matematyki, z języka angielskiego; rozwijające umiejętności muzyczno-wokalne; rozwijające kompetencje przyrodnicze; zajęcia muzyczno-ruchowe

- Gminny Ośrodek Kultury, który realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury.

Pozostałe zasoby środowiska:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS” w Grudusku,
- Posterunek Policji w Regiminie,
- Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie,
- Sąd Rejonowy w Ciechanowie – Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- Poradnia Uzależnień w Ciechanowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.
- Biblioteka Publiczna i Szkolna

Lokalna dostępność do pomocy specjalistycznej

Przez cały rok działał Punkt Konsultacyjno- Informacyjny, w którym zatrudniony jest Instruktor terapii uzależnień i psycholog. Przy Punkcie funkcjonuje podgrupa AA „Oaza”. Udział w podgrupie jest dobrowolny i rotacyjny. Średnio w miesiącu Punkt czynny jest 16 godzin. Instruktor pracował z członkami podgrupy oraz z mieszkańcami gminy, którzy szukali pomocy i wsparcia. Udzielił 23 porad. Wszczęto procedurę do podjęcia leczenia dla 7 osób. W 3 przypadkach Instruktor terapii uzależnień kontaktował się z potrzebującymi w ich miejscu zamieszkania.

Od stycznia 2016 r. zatrudniony jest w Punkcie Konsultacyjnym Psycholog. Pełni dyżury w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grudusku w każdy pierwszy piątek miesiąca w godz. 11⁰⁰ - 14⁰⁰.

Zakres działań obejmował pomoc terapeutyczną, mediacyjną konsultacyjną oraz diagnostyczną. Z pomocy Psychologa skorzystało 14 osób / dorośli i dzieci /.

Rynek napojów alkoholowych w gminie Grudusk :(stan na dzień 30.12.2019 r.)

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona uchwałą Rady Gminy wynosi:

- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi 20.
- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi 20.
- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi 20.
- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych w miejscu sprzedaży wynosi 5.
- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi 5.
- maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi 5.

Na terenie gminy zlokalizowanych było 10 punktów sprzedaży alkoholu w tym 8 w sklepach ogólnospożywczych ze stoiskiem monopolowym oraz 2 punkty gastronomiczne. W 6 sklepach prowadzona jest sprzedaż pełnego asortymentu alkoholu (wódki, wina, piwa), w 1 sklepie prowadzone jest sprzedaż alkoholu do 4,5% (piwa), a w 1 sklepie prowadzona jest sprzedaż alkoholu od 4,5 % do 18% (piwa i wina). W 1 punkcie gastronomicznym prowadzona jest sprzedaż piwa i wódki i w 1 punkcie sprzedaż piwa.

Badania ankietowe

Ostatnie badania ankietowe przeprowadzone były w marcu 2015 r. roku wśród uczniów Gimnazjum w Grudusku dotyczące używania substancji psychoaktywnych, oraz wiedzy na temat uzależnień. Badaniami objęto 111 uczniów, 54 dziewczęta i 57 chłopców w wieku od 14 do 16 lat.

Problemami uzależnień młodzieży szkolnej nazwiemy całokształt szkód związanych z używaniem przez osoby nieletnie legalnych i nielegalnych środków odurzających i substancji psychotropowych, jakie występują u osób je używających, członków ich rodzin oraz całego społeczeństwa, wymagających działań, które mają na celu zmniejszenie rozmiarów lub eliminację tego zjawiska.

Z 54 badanych dziewcząt 30 spróbowało już papierosów, alkoholu, narkotyków oraz dopalaczy. 15 paliło papierosy; 30 piło alkohol; 5 używało narkotyków i 4 używało dopalaczy.

Z 57 badanych chłopców 37 spróbowało już papierosów, alkoholu, narkotyków oraz dopalaczy. 22 paliło papierosy; 33 piło alkohol; 11 używało narkotyków i 6 używało dopalaczy.

Ponad połowa ankietowanych, która spróbowała środków uzależniających nadal używa ich w większości okazjonalnie.

Głównym powodem sięgnięcia po środki uzależniające było: namowa znajomych 16 uczniów; eksperymentowanie 25 uczniów; zapomnienie o problemach 4 uczniów i chęć dobrej zabawy 6 uczniów.

Po raz pierwszy ankietowani próbowali środki uzależniające w: domu 7; szkole 7; na podwórku, ulicy 13; u znajomych 56.

Na podstawie zebranych i przeanalizowanych danych zauważono, że młodzież ma dostateczną wiedzę na temat używania środków uzależniających i związanych z używaniem skutków zdrowotnych i społecznych. Wiedza czerpana jest od rodziców 48 uczniów, z internetu 48 uczniów, ze szkoły 48 uczniów, od znajomych 35 uczniów i nie posiada wiedzy 5 uczniów.

Ankietowani uznali, że uzależnienie od substancji psychoaktywnych jest poważnym problemem społecznym.

Wśród ankietowanych najbardziej rozpowszechnione jest palenie papierosów picie alkoholu część przyznaje się do tego, że używa narkotyków. Jednak dużo ankietowanych nie pali papierosów, nie upija się, a także nie używa narkotyków.

W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wśród młodzieży podejmowane są przez Gminę działania profilaktyczne, które mają na celu promowanie trzeźwego stylu życia, nabywanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, odmawiania picia, podwyższenia poczucia własnej wartości. Dzieci i młodzież posiadające takie umiejętności nie będą miały potrzeby sięgania po różnego rodzaju używki.

Rozdział III

Cel Programu

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz wspomaganie procesów ułatwiających mieszkańcom naszej gminy radzenie sobie z trudnościami zagrażającymi ich prawidłowemu rozwojowi jak i funkcjonowaniu ich rodzin.

Cele szczegółowe:

1. Profilaktyka uniwersalna kierowana do dzieci i młodzieży.
2. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie).
3. Objęcie pomocą osób uzależnionych od alkoholu.
4. Zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.
5. Zwiększenie skali działalności informacyjnej.

Rozdział IV

Realizatorzy

Rozwiązywanie problemów alkoholowych wymaga współdziałania szeregu instytucji. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ciałem inicjującym i nadzorującym wykonanie gminnego Programu współpracując z istniejącymi instytucjami na terenie gminy oraz na terenie powiatu, które w ramach określonych prawnie i z racji wykonywanej pracy zajmują się problematyką alkoholową są to:

1. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny działający dla potrzeb Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SALUS”
4. Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku i Szkoła Podstawowa w Humięcinie
5. Gminny Ośrodek Kultury
6. Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie i Posterunek Policji w Regiminie
7. Sąd Rejonowy w Ciechanowie
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie

Rozdział V

Źródła i zasady finansowania zadań w ramach Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zasady ogólne

1. Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii finansowane będą ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. Środki te są ściśle powiązane z finansowaniem założeń gminnego programu i nie można ich wykorzystywać na inne zadania niemające z nim merytorycznego związku.
2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Członkowie Komisji otrzymują 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników za każde posiedzenie na podstawie listy obecności.

Rozdział VI

Określenie zadań, działań i preliminarz wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Lp.	Nazwa zadania	Działania do realizacji	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialny za realizację	Koszt zadania
1.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób i rodzin z problemem alkoholowym	1/Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego 2/ Dyżury psychologa (3 godz. w miesiącu)	Gabinet w nowej części budynku po Ośrodka Zdrowia Pomieszczenie GOPS	Rok 2020	Wójt Gminy	11 000 5 000
2.	Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1. Udział osób uzależnionych i współuzależnionych oraz członków ich rodzin w „Rekolekcjach w ciszy” 2. Wyjazd integracyjny dla osób i rodzin z problemem uzależnień oraz mieszkańców gminy	Ośrodek Apostolstwa Trzeźwości w Zakroczymiu Miejsce wyjazdu do uzgodnienia z grupą	Styczeń 2020 Maj Czerwiec 2020	Wójt Gminy	1 000 3 000
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży	1. Działania profilaktyczne z okazji „Dnia zdrowia” i „Dnia Profilaktyki” / konkursy / 2. Działania wychowawczo-profilaktyczne z okazji „Dnia profilaktyki” 3. Szkolenie terenowe dla sprzedawców napojów alkoholowych	Szkoła Podstawowa Grudusk Szkoła Podstawowa w Humięcinie sklepy na terenie gminy Grudusk	Rok szkolny Rok szkolny Lipiec - Sierpień 2020	Wójt Gminy Wójt Gminy Wójt Gminy	1 885,37 600 1 400
4.	Kierowanie osób z problemem alkoholowym na badanie przez lekarza biegłego	Wnioskowanie do Sądu Rodzinnego o wydanie orzeczenia o formie leczenia osoby uzależnionej	Gminna Komisja	Rok 2020	Wójt Gminy	1 000
5.	Wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów	Posiedzenia Członków Gminnej Komisji	Urząd Gminy	Według potrzeb	Wójt Gminy	7 500

	Alkoholowych					
6.	Szkolenia i konferencje z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Systematyczne podnoszenie umiejętności i kwalifikacji członków GKRPA	Gminna Komisja	Według potrzeb	Wójt Gminy	500
RAZEM						32.885,37

Określenie zadań, działań i preliminarz wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii.

Lp.	Nazwa zadania	Działania	Miejsce realizacji	Termin realizacji	Odpowiedzialny za realizację	Koszt realizacji
1.	Prowadzenie profilaktycznego działania informacyjnego i edukacyjnego szczególnie dla dzieci i młodzieży	Realizacja Programu Profilaktyczno-Edukacyjnego „Przeciwdziałania narkomanii”	Zespół Placówek Oświatowych w Grudusku	Rok szkolny	Wójt Gminy	500

**Rozdział VII
Sprawozdawczość**

Sprawozdanie z wykonania Programu przedłożone zostanie Radzie Gminy Grudusk w terminie do 31 marca następnego roku, którego sprawozdanie dotyczy.

**Rozdział VIII
Monitoring i ewaluacja**

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- pozyskiwania danych od kluczowych realizatorów. Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania będą analizowane i wykorzystywane do przygotowywania i opracowania rocznych sprawozdań dla Rady Gminy i zewnętrznych podmiotów, w tym dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy,
- gromadzenia i analizy danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi,
- prowadzenia działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych.